

utemeljen in obvelja. Toženka pa ugovarja dalje, da se to dejanje ne more smatrati motilnim, ker je tožitelj vkljub ograji lahko vozil, da mu nihče tega ni branil, ter da bi lahko dobil ključ za ključavnico pri ograji pri stavbinski družbi, katera je ograjo postavila. Pri sodnem ogledu in po izpovedbah prič M. N. in O. se je pa dognalo, da ograja ni bila nikdar zaklenjena s ključavnico, temveč le s prečnico, katero je vsakdo zamogel odpirati, — torej tudi tožitelj, ki je torej tudi lahko vozil. Dalje je potrdila priča O., hlapec tožiteljev, da je vozil brez ovire skozi ograjo, ker mu ni bilo ničesar drugega storiti, — nego odpreti prečnico, ki se vrti v tečaji. Torej tudi v tem oziru ne more biti govora o motenji tožiteljeve »posesti«. Slednjič mora pa biti vsako posestno motenje samolastno (§ 339. obč. drž. zak.) Tudi tu je pa dokazano po prilogah in' pričah K. in M., da se je preložila Tržaška cesta s privoljenjem deželne vlade. Torej ni bilo samolastno opuščenje in zapora stare ceste, ker je le konsekventni nasledek predružačene cestne proge. Iz navedenih razlogov morala se je tožba odbiti.

Tožiteljev rekurz zavrglo je višje deželno sodišče v G. z odločbo z dne 22. februarja 1893, št. 1983, sklicevaje se pred vsem na stvari in zakonu prikladne razloge prvega sodnika, katerim je z ozirom na rekurzne navedbe le še pripomnilo, da ni mogel povzročiti dekret (pismo) mestnega magistrata z dne 21. novembra 1891, št. 22330 motenja posesti, ker tožitelj ni mogel nikdar si pridobiti posesti služnosti do- in odvažanja na javnej državnej cesti, in ker ni izgubil opuščeni del Tržaške ceste, dokler se ni dejanski zaprla znaka javne prometne proge, in se je po pričah dokazalo, da se cesta dejanski ni zaprla nikdar in da tožitelj ni bil oviran pri izvrševanju za gospodarstvo potrebnih voženj.

Dr. S.

Iz upravne prakse.

Certifikat v smislu §-a 69., 4. lit. a) navodila k vojnemu zakonu o moralni sposobnosti za vstop v vojsko kot jednoletni prostovoljec odreči sme se le iz določno v §-u 24. voj. zak. navedenih razlogov.

Fran H. st. iz Sv. Kr. prosil je imenom svojega sina Frana H. ml. pri okrajnem glavarstvu na Krškem, naj se izda sinu cer-

tifikat, ki se mora v smislu §-a 69., 4. lit. a) navodila k vojnemu zakonu priložiti prošnji za vstop v vojsko kot jednoletni prostovoljec.

O krajno glavarstvo na Krškem odbilo je prošnjo z odločbo z dne 5. januarija 1893, št. 314 iz naslednjih razlogov:

Fran H. ml. kaznovan sicer ni bil radi hudodelstva, ali radi pregreška ali prestopka iz dobičkaželjnosti ali pa radi pregreška proti javni nravnosti. Obsojen je pa bil radi demonstracij proti uradniku okrajne politične oblasti ter radi motenja javnega miru in reda po §-u 11. cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854, št. 96. drž. zak. na dva dni zapora. V tej kazenski obravnavi pokazalo se je, da Fran H. ml. nima onega spoštovanja in one pokorščine, kakor jih mora vsakdo imeti v državi napram zakonom in javnim od cesarja in države postavljenim funkcionarjem. Iz teh razlogov okrajno glavarstvo ne more dati Franu H. ml. uradnega potrdila, da ima moralno sposobnost, da bi vstopil z neko prednostjo v vojsko, ker je ves njen obstanek odvisen od tega, da se podreja poveljnikom, in odvisen od brezpogojne poslušnosti.

Proti tej odločbi vložil je Fran H. st. rekurz ter v njem poudarjal, da so razlogi odločbe v protislovju z besedilom zakona, kateri določuje, da se sme zahtevani certifikat odreči samo onim, ki so bili kaznovani radi hudodelstva, radi pregreška ali prestopka iz dobičkaželjnosti ali pa radi pregreška proti javni nravnosti. Nasprotujejo pa tudi z namenom, kateri ima zahtevani certifikat. Namen, ki se hoče doseči z zahtevo, da se priloži prošnji zahtevani certifikat, je samo ta, preprečiti, da ne vstopijo kot jednoletni prostovoljci v vojsko mladeniči, kateri so vsled svojega življenja nevredni, da bi se imenovali častniki.

Deželna vlada kranjska odbila je pa ta rekurz z odločbo z dne 17. marcija 1893, št. 3401 in sicer iz sledečih razlogov:

§ 69., 4. lit. a) navodila k vojnemu zakonu sicer določuje odločno one slučaje, v katerih se ne sme dati potrdilo o moralni sposobnosti za službo jednoletnega prostovoljca. Vendar nikakor ne določuje, da bi se moralo tako potrdilo dati, če prositelj ni zakrivil nobenega tam naštetih kaznivih dejanj. Iz tega sledi, da ima politična oblast sama preudarjati, ako ima prosilec z ozirom na svoje moralno obnašanje one sposobnosti, katere se smejo zahtevati od prosilcev, oziraje se na namen, kateri se je hotel doseči z napravo jednoletnih prostovoljcev. Namen te naprave je dvojni.

Prvič hotelo se je s tem olajšati onim, ki so višje izobraženi in katerim se v nravnem oziru ne more ničesar očitati, izpolnitev vojne dolžnosti, ter jim omogočiti, da jim ni treba predolgo pretrgati svoje študije ter da se morejo preje posvetiti svojemu poklicu, kakor bi mogli to storiti, ko bi morali služiti tri leta pri vojakih. Drugič hotelo se je s tem pridobiti za vojsko one, kateri so vsled svoje višje izobrazbe in svoje nravnosti sposobni za častniško službo in so torej poklicani, da se imenujejo rezervnimi častniki, kolikor jih potrebuje vojska. V smislu te naprave je torej, da zadobe to olajšavo samo oni, pri katerih je poroštvo, da bodo te olajšave vredni tudi v moralnem oziru in od katerih se sme pričakovati, da izpolnijo namen te naprave, namreč da se vzgojé dobrimi rezervnimi častniki. Nasprotno morajo se pa odvrčati vsi oni, kateri ne dajo vsled svojega obnašanja onega poroštva, ampak so s svojim vedenjem, katero se ne strinja z zakoni morale, pokazali, da nimajo sposobnosti za to napravo. Iz poizvedeb prepričala se je pa deželna vlada, da Fran H. ml. v moralnem oziru ne zadostuje tem zahtevam in se je torej morala potrditi odločba prve instance.

Na ministerjalni rekurz je pa ministerstvo za deželno brambo z odločbo z dne 3. junija 1893, št. 9472 pre naredilo odločbi nižjih instanc in odredilo, da se mora Franu H. ml. izdati zahtevani certifikat in sicer iz le-teh razlogov:

Po § u 24. vojnega zakona izključeni so od olajšave službe jednoletnih prostovoljcev, čeravno dokažejo potrebno izobrazbo oni, kateri so pravomočno obsojeni radi hudodelstva ali radi pregreška ali prestopka iz dobičkaželjnosti ali radi pregreška proti javni nravnosti. Ker je določba zakona tako točna, se nikakor ne sme pri tolmačenji raztegniti. Torej nikakor ni pripuščeno, da razsojujejo oblastva po svojem preudarjanji, ali naj dajo certifikat, kakor je določen v §-u 69., 4. lit. a) navodila k vojnemu zakonu, ali ga naj odrekó. Nasprotno dati se mora tak certifikat v vsakem slučaju, ako ni nobenega v zakonu navedenega razloga, vsled kojega je prosilec izključen, in ako prosilec ni izgubil pravice do te olajšave vsled tega, da je zamudil oglasiti se pri naboru. (§ 25. voj. zak.)

